

Αθώος ο Πινόκιο!

26/Ιουλ/2018 23:59

Το ένα ψέμα φέρνει το άλλο λέει η παροιμία και αποδεικνύεται πως πίσω από αυτό υπάρχει επιστημονική αλήθεια: ερευνητές έχουν εντοπίσει πως **ο εγκέφαλος κάνει το ψέμα πιο εύκολο όσο περισσότερα ψέματα συγκεντρώνονται** και μας δίνουν κάποιες βιολογικές αποδείξεις γιατί τα μικρά ψέματα συχνά φουσκώνουν και εξελίσσονται σε πολύ μεγαλύτερα.

Σεμελέτη που δημοσιεύτηκε στην επιθεώρηση Nature Neuroscience, η Tali Sharot από το τμήμα πειραματικής ψυχολογίας στο University College London και οι συνάδελφοί της ανέπτυξαν μία έξυπνη μελέτη για να μετρήσουν τις τάσεις ανειλικρίνειας των συμμετεχόντων ενώ τους έκαναν παράλληλα εξέταση λειτουργικής απεικόνισης μαγνητικού συντονισμού (fMRI).

Η μελέτη του... Πινόκιο

Στην εν λόγω μελέτη η ομάδα των ειδικών έδειχνε στους 80 συμμετέχοντες γυάλινα βάζα γεμάτα με κέρματα και τους έδινε διαφορετικά κίνητρα για να πουν **ψέματα** ή αλήθεια σε έναν άλλο συμμετέχοντα για το χρηματικό ποσό που περιείχε το βάζο. Υπό ορισμένες συνθήκες, και οι δύο από το ζευγάρι ωφελούνταν από το ψέμα του πρώτου συμμετέχοντα. Σε άλλους, έβγαине κερδισμένος μόνο αυτός που έλεγε **ψέματα** ή μόνο το ζευγάρι του (χωρίς κόστος για κανέναν από

τους δύο).

Σε ένα άλλο σενάριο, επωφελούνται είτε ο ένας από το ζευγάρι είτε ο άλλος, αλλά εις βάρος του άλλου εάν ο πρώτος είχε πει ψέματα. Σε κάθε περίπτωση, η Sharot κατέγραψε τις αλλαγές που γινόταν στους εγκεφάλους των συμμετεχόντων καθώς έπαιρναν την απόφασή τους.

Αυτόπου βρήκαν οι ειδικοί ήταν πως όταν οι άνθρωποι δεν ήταν ειλικρινείς, άλλαξε η δραστηριότητα στην **αμυγδαλή** του εγκεφάλου – το σημείο της συναισθηματικής επεξεργασίας και διέγερσης. Με κάθε σενάριο, όσο πιο ανειλικρινή συμβουλή έδινε ο ένας συμμετέχοντας στο ζευγάρι του σχετικά με το χρηματικό ποσό, τόσο λιγότερο ενεργοποιούνταν η **αμυγδαλή** στο fMRI. Αυτό μπορεί να συμβαίνει επειδή το ψέμα πυροδοτεί τη συναισθηματική διέγερση και ενεργοποιεί την αμυγδαλή, αλλά με κάθε επιπλέον ψέμα, η διέγερση και οι αναστολές για το ψέμα μειώνονται, κάνοντας πιο εύκολο στους συμμετέχοντες να πουν ένα ακόμη ψέμα. Η Sharot βρήκε επίσης πως η αμυγδαλή έγινε λιγότερο δραστήρια κυρίως όταν οι άνθρωποι είπαν ψέματα για να επωφεληθούν οι ίδιοι. Με άλλα λόγια, το προσωπικό συμφέρον φαίνεται πως τροφοδοτεί την ανειλικρίνεια.

Πώς το ένα ψέμα φέρνει το άλλο

"Μέρος της συναισθηματικής διέγερσης που βλέπουμε όταν οι άνθρωποι λένε ψέματα οφείλεται **στην εσωτερική διαμάχη ανάμεσα στο πώς βλέπουν τον εαυτό τους και στις πράξεις τους**" εξηγεί η Sharot αναλύοντας τα αποτελέσματα. "Έτσι, λέω ψέματα για να επωφεληθώ, ταυτόχρονα όμως αυτό δεν ταιριάζει με τον τρόπο που θέλω να βλέπω τον εαυτό μου, δηλαδή ως έναν τίμιο άνθρωπο. Όταν όμως αρχίζει με τα απανωτά ψέματα να μειώνεται η διέγερση της αμυγδαλής, μου είναι πιο εύκολο να πω το επόμενο ψέμα, πιθανότατα επειδή είναι λιγότερο πιθανό να συνεχίσω να το βλέπω ως ασυνεπές με την αντίληψή μου για την ηθική και το χαρακτήρα μου".

Οι ερευνητές μπόρεσαν ακόμη και να χαρτογραφήσουν το πώς κάθε ψέμα οδηγεί σε λιγότερη δραστηριοποίηση της αμυγδαλής και βρήκαν πως η μείωσή της θα μπορούσε να προβλέπει πώς θα κλιμακωνόταν η ανειλικρίνεια κάθε ανθρώπου στην επόμενη δοκιμασία.

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)